

Urbanització i Transformació del Territori

Codi: 104237

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503710 Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	FB	1	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Francesc Muñoz Ramírez

Correu electrònic: Franc.Munoz@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits ni coneixements obligatoris.

Objectius

Els objectius es refereixen a tres aspectes principals en relació amb el procés d'urbanització i la seva conseqüència principal, la transformació del territori:

- Descripció, explicació i anàlisi del procés d'urbanització a partir de l'estudi de diferents moments històrics concrets amb especial atenció al moment actual.

- Explicació general de la relació entre l'anàlisi del procés d'urbanització i l'anàlisi de les dinàmiques de transformació urbana i territorial associades, a partir del tractament d'informacions de tipus divers i referides a qüestions econòmiques, tecnològiques, polítiques, socials i culturals.

- Introducció als principals processos de transformació del territori pel que fa a la ciutat i els espais urbans i metropolitans actuals, amb especial atenció als resultats, impactes i conseqüències d'ordre divers derivades d'aquest procés global de canvi territorial.

Competències

- Analitzar amb esperit crític la relació de la societat amb el territori aplicant el marc conceptual i teòric de la geografia.
- Analitzar i comprendre les dinàmiques geogràfiques (sociodemogràfiques, geoeconòmiques i ambientals) a diferents escales territorials.
- Analitzar i interpretar de manera sistèmica elements ambientals, demogràfics, urbans i paisatgístics.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Contrastar i comparar dades geogràfiques rellevants.
2. Contrastar i comparar les diferents interpretacions de mapes geogràfics.
3. Distingir les principals causes i conseqüències del procés d'urbanització.
4. Elaborar un treball individual en el qual s'expliciti el pla de treball i la temporalització de les activitats.
5. Exposar els conceptes propis de la Geografia.
6. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema.
7. Plantejar problemes sobre la desigualtat, la distribució de la població i la urbanització al món, entre d'altres.
8. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
9. Utilitzar els principals conceptes relacionats amb el territori i les seves problemàtiques.

Continguts

- Ciutat versus urbanització: definicions i aproximació històrica al fenomen de la urbanització del territori.
- Procés d'urbanització i transformació del territori: definicions i aproximació històrica al fenomen del canvi territorial derivat de l'expansió urbana.
- Els mecanismes en la definició del procés d'urbanització i de la transformació del territori.
- Del procés d'urbanització al procés de metropolització: ciutat-metròpolis-megàpolis-metàpolis-ciutat regional.
- El govern i planificació de la ciutat regional i les seves transformacions.
- La transformació del territori en perspectiva: reptes actuals.
- La urbanització futura: principals problemes i reptes de la urbanització i la transformació del territori en el segle XXI.

Metodologia

- Classes expositives
- Presentació i debat de documentals i pel·lícules
- Lectura de llibres i articles
- Debats sobre temes bàsics de l'assignatura
- Pràctiques i treballs

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives	23	0,92	1, 3, 5, 7, 9

Presentació de materials audiovisuals	25	1	3, 7, 9
Tipus: Supervisades			
Preparació de treballs, discussions i presentacions	22	0,88	6, 8, 9
Tipus: Autònomes			
Estudi per a la prova escrita	30	1,2	1, 3, 6, 9
Lectura d'articles i llibres	30	1,2	1, 3, 6, 9
Realització d'exercicis i pràctiques	20	0,8	3, 4, 6, 9

Avaluació

Avaluació

Detall dels treballs i de la prova escrita d'avaluació (examen):

Treball 1. Ressenya i presentació d'un dels llibres referenciats a la bibliografia o consensuat amb el professor o treball de comparació de casos d'estudi a partir d'arxius digitals d'informació sobre el procés d'urbanització i les seves transformacions.

Treball 2. Dossier d'exercicis (diferents exercicis puntuals proposats pel professor durant el curs s'hauran de presentar de manera integrada tot configurant un únic document).

Examen. Prova escrita a partir del material d'estudi de l'assignatura (bibliografia bàsica i ampliada), fitxes temàtiques facilitades setmanalment pel professor i recursos digitals de treball i consulta.

Notes importants:

- La presentació dels treballs 1 i 2 és condició necessària per a poder realitzar l'examen.
- Per poder ser avaluat/da caldrà haver assistit a un mínim del 75% de les sessions de classe.
- La prova escrita (examen) té una importància qualitativa remarcable, atès que és la prova que avalua directament el coneixement i estudi de les fitxes temàtiques i els recursos digitals facilitats durant el curs i assegura el coneixement adequat dels continguts de la matèria.

Criteris d'avaluació

- Rigor expositiu i capacitat d'explicar de manera clara i suficientment precisa els temes treballats a l'assignatura.
- Capacitat per a fer servir exemples relacionats amb la bibliografia i els materials didàctics de l'assignatura.
- Iniciativa per a completar els materials facilitats pel professor a partir de la pròpia recerca individual.

Detall de la reavaluació

-La reavaluació de l'assignatura consistirà en un exercici de millora sobre la prova d'avaluació i configurat a partir de la bibliografia bàsica i ampliada de l'assignatura que s'haurà treballat durant el curs.

-Per a poder presentar l'exercici de reavaluació serà obligatori haver presentat abans totes les evidències d'avaluació requerides.

- Només es podrà tenir una qualificació de "no avaluable" quan no s'hagi lliurat cap activitat. Lliurar una o més de les activitats previstes implica perdre el dret a la qualificació "no avaluable"

La copia o plagi de material, tant en el cas de treballs com en el cas dels exàmens, constitueixen un delicte que serà sancionat amb un zero a l'activitat. En cas de reincidència es suspendrà tota l'assignatura. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Vegeu documentació de la UAB sobre "plagi" a:

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració d'una ressenya bibliogràfica o treball alternatiu	30%	0	0	1, 6, 9
Elaboració dossier d'exercicis de curs	35%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9
Resolució prova escrita (examen)	35%	0	0	1, 3, 6, 7, 9

Bibliografia

- El procés d'urbanització: evolució i perspectiva històrica:

Choay, Françoise (1965). *El urbanismo. Utopías y realidades*. Barcelona: Lumen; 1970.

López de Lucio, Ramón (1993). *Ciudad y urbanismo a finales del siglo XX*. València: Universitat de València; Servei de Publicacions.

Busquets, Joan (1992). *Barcelona. Evolución urbanística de una capital compacta*. Madrid: Mapfre.

Font, Antonio; Llop, Carles; Vilanova, Josep M. (1999). *La construcció del territori metropolità. Morfogènesi de la regió urbana de Barcelona*. Barcelona: Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

- El procés d'urbanització i la transformació urbana:

Muñoz, Francesc (2010) "La densidad urbana: de la ciudad de concentración al campo urbanizado". A Fuster Sobrepere, Joan (ed.) *La agenda Cerdà. Construyendo la Barcelona metropolitana* (75-114). Barcelona: Ajuntament de Barcelona/Lunwerg.

Nel-lo, Oriol; Muñoz, Francesc (2004). "El proceso de urbanización". A Romero, Joan (coord.) *Geografía Humana. Procesos, riesgos e incertidumbres en un mundo globalizado* (255-332). Barcelona: Ariel.

Newman, Peter; Thornley, Andy (1996) *Urban planning in Europe. International competition, national systems and planning projects*. London: Routledge.

- Urbanització i transformacions urbanes i territorials avui:

Muñoz, Francesc (2008) *Urbanización: paisajes comunes, lugares globales*. Gustau Gili, Barcelona.

Graham, Stephen; Marvin, Simon (1996) *Telematics and the city. Electronic spaces, urban places*. London: Routledge.

Hannigan, John (1998) *Fantasy city. Pleasure and profit in the postmodern metropolis*. London: Routledge.

Smith, Neil (1996) *The new urban frontier: gentrification and the revanchist city*. London: Routledge.

Zukin, Sharon (1991) *Landscapes of Power. From Detroit to Disney World*. Los Angeles: University of California Press.